ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АЛЕКСЕЕВСК МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНЫҢ
“АЕРЫМ ПРЕДМЕТЛАР ТИРӘНТЕН ӨЙРӘНЕЛӘ ТОРГАН
2НЧЕ АЛЕКСЕЕВСК УРТА ГОМУМИ БЕЛЕМ БИРҮ МӘКТӘБЕ”
МУНИЦИПАЛЬ БЮДЖЕТ ГОМУМИ БЕЛЕМ УЧРЕЖДЕНИЕСЕ

“КАРАЛДЫ”	**“КИЛЕШЕНДЕ”**	**“РАСЛАНДЫ”**
МБ җитәкчесе	«2 нче Алексеевск УГББМ” МБГБУ директор урынбасары	«2 нче Алексеевск УГББМ” МБГБУ директоры
________Замалиева И.Х	_________Ягудина Л.Р.	____________ Диплянина Л.Н.
МБ утырышы беркетмәсе №_1__ _25_август 2016 ел	_27__ август 2016 ел	_____ номерлы боерыгы
		_31___ август 2016 ел

Татар теле һәм әдәбияты укытучысы

Замалиева Илсөяр Хәнифовнаның

10 “А” сыйныфы өчен татар теленнән

эш программасы

Педагогик совет утырышында каралды

_1__номерлы беркетмә

_31___ август 2016 ел

2016-2017 уку елы

I. Укыту предметын үзләштерүнең планлаштырылган нәтиҗәләре

Эш программасы түбәндәге документларга нигезләнеп төзелде:

1.Программа: “Рус мәктәпләрендә укучы татар балаларына ана теле һәм әдәбият укыту программалары” (Ф.Ф.Харисов, Ч.М. Харисова,В.А. Гарипова, Р.Р. Җамалетдинов, Р.Ф.Җамалетдинова. Казан. “Мәгариф” нәшрияты, 2010)

2. Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы муниципаль бюджет гомуми белем учреждениясе “Аерым предметларны тирәнтен өйрәнүче Алексеевск 2 нче урта гомуми белем бирү мәктәбе”нең төп гомуми белем бирү баскычында гомуми урта белем бирү программасы.
3. Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы муниципаль бюджет гомуми белем учреждениясе “Аерым предметларны тирәнтен өйрәнүче Алексеевск 2 нче урта гомуми белем мәктәбе”нең 2016-2017 уку елына укыту планы (№1 педсовет протоколы, 31 август 2016 ел).

Татар теленә өйрәтүнең предмет нәтиҗәләре:

1.Укучыларда лингвистик, коммуникатив(аралашу), этнокультура өлкәсенә караган (культурологик) компетенцияләр булдыру.

2. Ана телендә камил сөйләшү, фикереңне җиткерә белү, тел һәм сөйләм күнекмәләрен тирән үзләштерү.

Төп бурычлар: 1.Татар теленең барлык тармаклары буенча эзлекле белем бирү

2. Сөйләм эшчәнлеге төрләре буенча ныклы күнекмәләр булдыру.

3. Телдән һүм язма сөйләм осталыгы һәм күнекмәләрен камилләштерү.

4. Дәреслек, өстәмә материал, белешмә әдәбият б-н эш итүкүнекмәләрен ныгыту.

Укыту методлары: катнаш, тәрҗемә итү, таныштыру, күзәтү, әңгәмә, эксперимент һ.б

Укучыларның әзерлек дәрәҗәсенә таләпләр:

1. телнең төп функцияләрен белү;
2. “сөйләм ситуациясе”, “әдәби тел”, “тел нормасы”, “сөйләм культурасы” төшенчәләренең мәгънәләрен аңлау;.
3. тел берәмлекләрен һәм ярусларын, аларның төп билгеләрен һәм үзара бәйләнешләрен белү;
4. татар әдәби теленең орфоэпик, лексик, грамматик, орфографик,һәм пунктацион нормаларын белү;
5. тормыш-көнкүреш, иҗтимагый-мәдәни, фәнни-уку, рәсми эш стильләрен, аларга бәйле булган сөйләм әдәбе нормаларын белү;
6. телдән һәм язмача белдерелгән төрле фикерләргә эчтәлеге һәм формасы ягыннан чыгып бәя бирү;
7. текстка лингвистик анализ ясау;
8. тел белән халык тарихы, мәдәнияты тыгыз бәйләнгән булуын аңлау;
9. текстның жанрына карап, аны төрлечә (танышу, өйрәнү, реферартив характерда һ.б.) уку;
10. кирәкле мәгълүматны төрле чыганаклардан (фәнни текстлардан, белешмә әдәбияттан, компакт дисктан, Интернеттан) алу;
11. телдән һәм язмача бирелгән текстны мәгълүмати яктан эшкәртүнең төрле алымнарын файдалану;
12. тормыш-көнкүреш, фәнни, рәсми текстларны монологик һәм диалогик характерда, төрле жанрда һәм стильдә язу;

13. телдән һәм язма сөйләмдә татар әдәби теленең орфоэпик, лексик, грамматик нормаларын саклау;
14. аралашуның төрле өлкәләрендә сөйләм әдәбе нормаларын саклау;
15. язуда хәзерге татар здзби теленең орфографик һәм пунктацион нормаларын саклау;
16. сөйләмдә һәм язуда татар әдәби теленә хас булган сүз тәртибен саклау;
17. татар әдәби телендә төрле ситуацияләрдә телдән һәм язма аралаша белү;
18. төрле жанрда һәм стильдә язылган (сөйләнгән) текстны татар теленә рус теленнән, рус теленә татар теленнән тәрҗемә итә белү.

Предмет буенча укучылар үзләштерергә тиешле белем осталыгы һәм күнекмәләре
(уку елы ахыры)

1. Орфография, орфоэпия нормаларын үзләштерү, фонетик анализ ясый белү.
2. Төрле сүзлекләрдән файдалану күнекмәләрен булдыру.
3. Сөйләмдә сүз төркемнәреннән дөрес һәм урынлы файдалану, төгәл итеп анализлау
4. Сүзләргә фонетик, морфологик, синтаксик анализ ясый белү күнекмәләрен булдыру, анализ үрнәкләрен камил белү.
5. Сүз ясалышын, төзелешен, сүзтезмәләрне тикшерү үрнәкләрен камил белү.
6. Орфографик прициплар һәм аларның нормаларын белү.
7. Стилистика һәм сөйләм культурасы нормаларын төгәл белү.
8. Пунктуация кагыйдәләреннән дөрес файдалану.
9. Сөйләм эшчәнлеге буенча тулы мәгълүматлы булу.

II.Укыту предметының эчтәлеге

Яңа стандарттагы иң мөһим таләп мондый: мәктәпне тәмамлаганда, «укучы үз алдына максат куярга һәм аны тормышка ашыру юлларын үзе таба алу дәрәҗәсенә күтәрелергә тиеш”. Бу – яңа стандартта эшлекле белем дип атала. Эшлекле белем – стандарт керткән яңалыкның әһәмиятле эчтәлеген ачып бирүче иң гомуми төшенчә. Белем алу гамәлләренең структурасын һәм принцибын стандарт үзе аңлата:
Татар теле укытуның максатлары:
укучыларда гражданлык һәм патриотик хисләр тәрбияләү;
укучыларга татар халкына хас булган рухи, әхлакый, мәдәни төшенчәләр турында мәгълүмат бирү;
татар теленең эчке үзенчәлекләренә төшендерү;
ана телендә аралаша белү культурасын тәрбияләү һәм аны үстерү;
татар телен иҗтимагый күренеш буларак аңлау, шушы тел нормаларын саклап, татар телендә тормышның төрле ситуацияләренә бәйле рәвештә аралаша-аңлаша белү;
тел берәмлекләрен танып, аларны тикшерә, чагыштыра алу һәм аралашуда урынлы куллану күнекмәләрен камилләштерү;
текст белән эшләү, аннан кирәкле мәгълүматны ала белү һәм аны тиешенчә үзгәртә алу күнекмәләрен үстерү;
ана теленнән алган белем һәм күнекмәләрне укучыларның үз сөйләмендә куллана алуларына ирешү;
дәресләрдә алган белемнәрне аралашуның төрле өлкәләрендә урынлы һәм дөрес итеп куллана белү;
укучыларның орфографик һәм пунктацион грамоталыгын үстерү.

Белем бирү эчтәлегенең мәҗбүри минимумы.

- ***Коммуникатив компетенция***. Сөйләмдә аралашу өлкәләре һәм ситуацияләр. Сөйләм ситуацияләрен тәшкил итә торган берәмлекләр.

- Сөйләм эшчәнлеге төрләрен (тыңлап аңлау, сөйләү, уку һәм язу) камилләштерүне дәвам итү;
- Аралашуның төрле өлкәсенә караган диалогик һәм монологик сөйләм күнекмәләрен үстерү
- Текстның төренә карап, аны төрлечә уку күнекмәләрен камилләштерү.
- Тәкъдим ителгән текстны мәгълүмати әһәмияте ягыннан үзгәртү.
- Фәнни, рәсми эш, публицистик, сөйләм һәм матур әдәбият стильләре, аларның үзенчәлекләре.
- Фәнни һәм рәсми аралашуның телдән һәм язма формаларын куллану.доклад, реферат, тезис., бәяләмә, алу кәгазе, ышаныч кәгазе, резюме
- кебек төрле жанрдагы зш кәгазләрен язу күнекмәләрен камилләштерү.
- Сөйләм әдәбе нормалары.

- ***Лингвистик компетенция.*** Телнең кеше тормышында һәм җәмгыятьтә тоткан урыны. Татар теле – Татарстан Республикасының дәүләт теле. Татар теле – татар халкының милли теле.
- Матур әдәбият һәм аның нормалары турында төшенчә.
- Татар теленең үсештә булуы. Соңгы елларда татар теле лексикасындагы үзгәрешләр.
- Тел белеменә караган сүзлекләр һәм алардан файдалану.

.

III. Төп уку эшчәнлеге төрләре күрсәтелгән тематик планлаштыру

Ү №	**Дәрес темасы**	**Уку-укыту эшчәнлегенең төрләре**	**Үткәрү вакыты**
1	Тел-аралашу чарасы, иҗтимагый һәм сәяси күренеш	катнаш	1.09
2	Татар теле белеменең төп тармаклары	катнаш әңгәмә	8
3	Тел һәм сөйләм	Яңа материалны өйрәнү Күнегүләр	15
4	Тел- шартлы билгеләр системасы	Катнаш мисаллар	22
5	Сөйләм үзенчәлекләре. Монологик һәм диа логик сөйләм	Белемнәрне гомумиләштерү, системалаштыру күнегү	29.09
6	Диктант	Контроль Диктант язу	6.10
7	Интонация. Басым. Пауза.	Яңа материалны өйрәнү Күнегүләр	13
8	Сүзне оештыручы иҗек басымы	Яңа материалны өйрәнү Күнегүләр	20
9	Аваз һәм хәреф. Транскрипция. Сузык һәм тартык авазлар	Белем-не гомумиләштерү, систем-у,күнегү	27.10

10	Аваз үзгәрешләре. Сузык авазлар үзгәреше.	Белем-не гомум-рү, систем-ру күнегү	10.11
11	Тартык авазлар үзгәреше. Тартык авазлар охшашлану.	Белем-не гомуми-ү, систем-ру Яңа матер-ны өйрәнү Күнегүләр	17
12	Тартыкларның чиратлашуы.	Яңа матер-ны өйрәнү мисаллар	24.11
13	Диктант (контроль)	Контроль Диктант язу	1.12
14	Графика.	Белем-не гомумил-рү, системал-ру. Күнегүләр	8
15	Орфография	Белем-не гомумиләш-рү, систем -ру Күнегү эшләү	15
16	Тест. Үткәннәрне ныгыту	Контроль	22.12
17	Орфоэпия	Белем-не гомумил-рү, систем-ру Күнегүләр уку	**12.01**
18	Язу тарихы. Рун язуы. Уйгур язуы. Гарәп язуы	Яңа матер-ны өйрәнү Текстлар уку	**19.01**
19	Кириллица.	Катнаш әңгәмә	**26.01**
20	Изложение	Контроль Диктант язу	**2.02**
21	Синонимнар.	Белем-не гомумил-рү, систем-ру.Күнегү	**9**
22	Антонимнар	Белем-не гомум-рү, систем-ру Күнегүләр	**16**
23	Күп мәгънәле сүзләр.	Яңа матер-ны өйрәтү мисаллар	**23.02**

24	Омонимнар.	Белем-не гомум-рү, систем-ру күнегү	**2.03**
25	Охшаш яңгырашлы сүзләр	Яңа матер-ны өйрәнү,күнегү	**9**
26	Фразеология	Белем-не гомум-рү, систем-ру. Күнегүләр	**16**
27	Изложение	Контроль	**30.03**
28	Этимология.	Яңа материалны өйрәнү күнегү	**6.04**
29	Телнең сүзлек составы	Катнаш күнегү	**13.04**
30	Калькалар.	Яңа материалны өйрәнү күнегү	**20.04**
31	Тарихи сүзләр, архаизм һәм неологизмнар.	Белем-не гомумил-рү систем-ру Күнегүләр	**27.04**
32	Лексикография	Катнаш Сүзлекләр турында сөйләшү	**4.05**
33	. Диктант (контроль)	Контроль Диктант язу	**11**
34	Сүзнең тамыры нигезе һәм кушымчалар.Сүз	Катнаш хаталар өстендә эш	**18**
34	10 нчы сыйныфта үткәннәрне гомумиләштереп кабатлау	Катнаш Тест сорауларына җавап	25.05

Пронумеровано, прошнуровано
и скреплено печатью ___девять___ листов

Учитель ---[signature]--- И.Х.Замалиева